

ÅRSMELDING FOR STUDIEFORBUNDET FUNKIS i 2020

2020 har vært et spesielt år for Studieforbundet Funkis. Korona-pandemien har preget året, både samfunnsmessig, arbeidsmessig og når det gjaldt å nå våre mål for 2020. Hovedfokus har vært arbeidet med ny lov og forskrift for voksenopplæring, samt overgangen fra Kunnskapsdepartement til Kulturdepartement. Andre oppgaver som har tatt mye ekstra energi og tid har vært utvikling av ny søknadsportal og utvikling av nye nettsider.

Administrasjonen var godt forberedt da nedstengingen på grunn av Covid-19 kom i midten av mars 2020. Hjemmekontorene ble etablert og virksomheten kunne fortsette som vanlig med de tilpasningene smittevern til enhver tid krevde. De fleste ansatte har hatt hovedarbeidsplass hjemme, med tilrettelegging og utstyr etter behov. Dette har imidlertid hatt stor innvirkning på hvilke aktiviteter, prosjekter og samlinger som kunne gjennomføres. Vi har etter beste evne forsøkt å kompensere for mangel på fysiske samlinger og kurs-arenaer ved andre aktiviteter.

Pandemien har aktualisert nettlæring, både kunnskap om læring via elektroniske plattformer og tilpasning av kursmateriell og studieplaner til gjennomføring via nett. Myndighetene innførte flere unntak fra lover og forskrifter, slik at alle studieforbundene kunne godkjenne kortere kurs og kurs gjennomført elektronisk, og gi tilskudd til disse. Stor innsats fra medlemsorganisasjoner og lokallag medførte at hele 110.657 kurstimer ble gjennomført og fikk tilskudd. Det har vært en nedgang i studietimer på omtrent 40 prosent, men nedgangen i utbetalt tilskudd har vært noe mindre fordi vi økte timesatsen. Tildeling av tilretteleggingstilskudd viser en nedgang på omtrent 48 prosent. Vi gir honnør til våre medlemsorganisasjoner og deres tillitsvalgte, som har bidratt til god aktivitet og som har opprettholdt viktige tilbud til alle sine medlemmer – til tross for store utfordringer.

Kulturministeren erklærte i mai 2019 at det nå var besluttet på politisk nivå at familien av studieforbund skulle deles mellom Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementet. Lov om Voksenopplæring og forskrift skulle endres slik at det ville bli to forskrifter, en for hvert departement. Endringer i lov ble vedtatt i juni 2020, og både ny forskrift og plassering i Kulturdepartementet var gjennomført og implementert fra og med 1.1.21.

Thor Einar Holmgard
Sentralstyrets leder

Organisasjon

Sentralstyret i Studieforbundet Funkis fram til årsmøtet 2020 besto av:

Leder:	Kristin Berglann Tronrud, Norges Blindforbund
Nestleder:	Thor Einar Holmgard, Ryggforeningen i Norge
Medlem:	Åse Harstad, Hørselshemmedes Landsforbund
Medlem:	Mille Plassgård Falstad, Mental Helse Ungdom
Medlem:	Svein B Holmen, Landsforeningen for Hjerte- og Lungesyke
Ansatte valgt medlem:	Elin Sollid og vara Odd Erik Randen
1 Varamedlem:	Eva Høili, MS-forbundet
2 Varamedlem:	Amalie Tveit Pedersen, Stoffskifteforbundet

Årsmøtet 2020 skulle vært avholdt 23. april, men på grunn av Korona-epidemien måtte møtet utsettes. Det var lenge usikkert om vi ville klare å avholde et fysisk årsmøte, men lettelser av pandemiretningslinjer gjorde at det lyktes oss å avholde et fysisk årsmøte torsdag 10. september. 19 medlemsorganisasjoner, 3 søkerorganisasjonene samt sentralstyre, administrasjon og gjester var til stede.

Årsmøtet vedtok å ønske organisasjonene Hørselshemmede barns organisasjon, Norges Førrehundforbund og Norges Handikapforbunds Ungdom velkommen som nye medlemmer. Studieforbundet Funkis har nå 93 medlemsorganisasjoner med mer enn 345.000 medlemmer.

Årsmøtet valgte følgende sentralstyre:

Leder:	Thor Einar Holmgard, Ryggforeningen i Norge
Nestleder:	Eva Høili, MS-forbundet
Medlem:	Svein B Holmen, Landsforeningen for Hjerte- og Lungesyke
Medlem:	Mille Plassgård Falstad, Mental Helse Ungdom
Medlem:	Øystein Hvenekilde Fylling, Norges Blindforbund
Styremedlem	
Valgt av ansatte:	Elin Sollid med vara Odd Erik Randen
1 Varamedlem:	Bente Mjåtveit, Hørselshemmedes Landsforbund
2 Varamedlem:	Kari Helene Johansen, Norges Fibromyalgiforbund

Sentralstyret har hatt 5 møter i 2020, inkludert et strategiseminar over tre dager, og har behandlet 46 saker. Sentralstyrets Arbeidsutvalg har møtt to ganger.

Fylkesledd

Studieforbundet Funkis hadde i 2020 12 fylkesledd som dekket 17 fylker. Virksomheten i fylkene rapporteres i egne årsmeldinger som behandles på årsmøter i hvert fylke.

Planen var at man i løpet av 2020 skulle avslutte prosessen med å slå sammen fylkeslag i Studieforbundet Funkis, men Korona-epidemien har vanskeliggjort dette arbeidet. Fylkeslagene i Østfold, Akershus og Buskerud startet diskusjoner om å danne Funkis Viken, og Funkis Sogn og Fjordane og Funkis Hordaland planlegger også sammenslåing.

Sentralstyret inviterte representanter fra fylkesleddene til Fylkessamling, der aktuelle spørsmål som opptar fylkesleddene og hvordan få bedre samhandling mellom fylkesleddene og sentralledet ble debattert. Fylkessamlingen er en viktig arena for utvikling av ny kompetanse i samarbeid med og mellom fylkene. Hovedvekten på årets samling var samarbeidsprosesser i fylkesstyrene og samarbeid mellom administrasjon og fylker. I tillegg ble et nytt felleskurs presentert: Lobbyarbeid i fylkene. Fylkesplangruppen representerer fylkesleddene mellom fylkessamlingen. Gruppen har fortsatt sitt arbeid gjennom 2020 ved et elektronisk møte i desember. Generalsekretær deltok på dette møtet. Det ble da avtalt at Fylkesplangruppen og generalsekretær fortsetter med månedlige møter på Teams så lenge det er restriksjoner på grunn av Korona pandemien.

Administrasjon

Marianne Ween	Generalsekretær	100 %
Odd Erik Randen	Studierådgiver	100 %
Elin Sollid	Nettredaktør/rådgiver	100 %
Pia Regine Østby Johannesen	Førstekonsulent	80%
Jorunn Myhren	Rådgiver	100%

Representasjon

Studieforbundet Funkis ved Svein Holmen har i perioden vært styremedlem i Voksenopplæringsforbundets styre og generalsekretær Marianne Ween har vært varamedlem for fagutvalg for Kulturdepartementet. I det siste har generalsekretær vært fast medlem i fagutvalget.

Samarbeid med øvrige studieforbund, Voksenopplæringsforbundet og Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon, samt Frivillighet Norge har vært godt og tett. På grunn av gjeldende restriksjoner har det dessverre vært vanskelig for styrets medlemmer og generalsekretær å delta og representere Studieforbundet Funkis på årsmøter i fylkesledd og medlemsorganisasjoner.

Tross dette, har administrasjonen i Studieforbundet Funkis besøkt følgende medlemsorganisasjoner i 2020: Lymfekreftforeningen, NRF Hedmark, HLFs studiekonferanse, Mental Helses studielederseminar, Afasiforbundet, MS-forbundet og Hørselshemmede barns organisasjon. Administrasjonen i samarbeidet med Senterpartiets Studieforbund har utviklet en veileder for nett-undervisning, og i samarbeid med LHL utviklet en veileder om opplæring i studiearbeid på nett.

Økonomi

Studieforbundet Funkis har en tilfredsstillende egenkapital og økonomi. Omsetningen i 2020 var kr 28.631.509. Sentralstyret anbefaler at overskudd Kr 1.244.545, - overføres til egenkapital, og ubenyttet kurstilskudd kr 14.525.638, - anbefales overført til utbetaling av kurstilskudd i 2021.

Voksenopplæringstilskudd til Funkis

Studieaktivitet er grunnstammen i studieforbundets virksomhet. Funkis' stab administrerer og koordinerer studievirksomheten, godkjenner studieplaner, behandler kurssøknader, fordeler tilskudd og har ansvaret for statistikk og rapportering etter gjeldende regler.

I 2020 mottok Funkis følgende voksenopplæringsmidler:

Grunntilskudd stort kr 1.500.000 som delvis dekker administrasjon og medarbeiderutvikling.

Opplæringstilskudd stort kr 19.311.180. Tildelingen er basert på godkjente timer de siste to år.

Tilretteleggingstilskudd stort kr 21.301.783. Tildelingen er basert på tidligere godkjente tilrettelagte kurs.

Det er registrert 110.657 kurstimer og det ble gitt tilskudd til 5.569 kurs med 35.999 deltakere.

Rapportering i forhold til Arbeidsplan for Funkis 2020

Arbeidsplanen bygger på Strategiplan for 2019 – 2021 og følger de samme hovedpunktene som i strategiplanen. Arbeidsplanen er sentralstyrets verktøy for å følge arbeidet i Funkis gjennom året.

Arbeidsplan 2020

Rolle i samfunnet

- Studieforbundet Funkis er en landsomfattende paraplyorganisasjon for mennesker med funksjonsnedsettelse, kronisk syke og deres pårørende. Vi fordeler statlige voksenopplæringsmidler til medlemsorganisasjoner som driver kursvirksomhet utenfor det formelle utdanningssystemet. Læring og mestring er veien til bedre livskvalitet, derfor spiller Studieforbundet Funkis en viktig rolle i samfunnet.

Vurdering: Korona-epidemien satte store deler av det norske samfunnet ut av spill. Våre medlemmers kursaktivitet ble sterkt redusert, noe som medførte færre søknader og mindre utbetalinger fra mars og ut året. Administrasjonen i Funkis har utviklet veileder for nettundervisning og har formidlet tilskudd ved at det ble satt lavere krav til aktivitet. Forhøyet timesats motiverte de som gjennomførte kurs til å søke tilskuddet.

- Gjennom aktivt utviklingsarbeid skal Studieforbundet Funkis styrke egen kompetanse og organisasjon og bidra til å heve status for tilrettelagt voksenopplæring i Norge. Vi skal styrke

og understreke den viktige rollen Voksenopplæringsforbundet har i en tid med endringer og nye utfordringer fra myndighetene.

Vurdering: Studieforbundet Funkis har styrket sin posisjon og sitt omdømme gjennom gode tiltak i en vanskelig periode. Vi gikk foran og har sammen med våre medlemmer utviklet verktøy og veiledninger i alternative måter å gjennomføre kurs og opplæring.

- Vi skal styrke opplæring i medlemsorganisasjonene gjennom bedre rammevilkår, effektiv søknadsbehandling og god veiledning. Vi skal arbeide målrettet for en god plassering i Kulturdepartementet, og for å etablere et godt faglig samarbeid med dem fra 2021.

Vurdering: Til tross for vanskelige rammevilkår og ulike smittevernrestriksjoner har administrasjonen i Funkis vært tilgjengelig og kompetent i en vanskelig situasjon. Kulturdepartementet var ikke godt nok forberedt på kompleksiteten i tilskuddsordningene de overtok fra Kunnskapsdepartementet. Ordningene kan etter vår mening ikke forvaltes på en god måte og etter intensjonen: En tillitsbasert ordning som skal styrke opplæring og kompetanse i frivillige organisasjoner. En gjennomgang av innretningen på tilretteleggingstilskuddet er varslet fra departementets side.

Funkis som aktiv samfunnsaktør

Studieforbundet Funkis skal:

- Bistå flere kursarrangører i å søke tilretteleggingstilskudd for sine kurs

Vurdering: Dette målet var vanskelig å oppfylle i 2020. Mange sentrale kurs med store tilretteleggingsbehov ble avlyst, og omtrent halvparten av tilretteleggingstilskuddet for 2020 måtte overføres til utdeling i 2021.

- Informere, veilede og behandle søknader om kursstøtte

Vurdering: Administrasjonen i Funkis lykkes godt, og medlemsorganisasjonene er fornøyde med kontakten i forbindelse med behandling av søknader. Flere studieforbund har deltatt i utviklingen og testing av ny søknadsportal. Ny søknadsportal tas i bruk av alle medlemsorganisasjoner fra 2021.

- Motivere til at alle medlemmer skal være aktive, og å spesielt styrke kontakt og samarbeid med små organisasjoner og nye medlemmer

Vurdering: Dette målet var vanskelig å oppfylle i 2020. Både studieforbundet og medlemsorganisasjonene måtte avlyse en stor del av sine planlagte kurs og samlinger.

- Samarbeide med de store medlemsorganisasjonene for å utvikle gode rutiner for fordeling av tilretteleggingstilskudd til lokallag

Vurdering: Gjennom 2020 har administrasjonen hatt nær kontakt med flere store organisasjoner for å utvikle slike rutiner, og har gjort gode erfaringer som kommer til nytte i det videre arbeidet.

- Være en tydelig og ledende aktør for tilrettelagt opplæring for voksne

Vurdering: Funkis har også i 2020 ledet an i bevisstgjøring og kunnskap om behovet for tilrettelegging av voksnes læring blant organisasjoner, studieforbund og Voksenopplæringsforbundet.

- Systematisk arbeide for bedre rammevilkår for voksenopplæring og tilrettelagt opplæring ved blant annet politisk påvirkning og gode allianser lokalt og nasjonalt

Vurdering: Prosessen med overgang fra Kunnskapsdepartement til Kulturdepartement har krevet aktiv innsats både fra sentralstyre og administrasjon. Til tross for dette er vi fremdeles usikre på hvordan rammevilkårene blir i framtiden, og om det å flytte til nytt departement er positivt eller negativt for tilrettelegging og gjennomføring av studietilbud til våre medlemsorganisasjoner. Ny forskrift ble sendt ut 23. desember 2020, og gjelder fra 1.01.21.

- Studieforbundet Funkis skal i 2020 styrke kontakt og samarbeid med aktuelle organisasjoner både sentralt og lokalt. (Voksenopplæringsforbundet, Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon og egne medlemsorganisasjoner)

Vurdering: Funkis har også i 2020 hatt nært samarbeid med disse organisasjonene. Vi har i 2020 innledet samarbeid også med Fleksibel Utdanning Norge, og vurderer å søke medlemskap i 2021. Vi mener vi kan dra nytte av deres betydelige nettverk og kompetanse om nettbasert læring for voksne.

Utvikling av ny kunnskap

Studieforbundet Funkis skal:

- Videreutvikle samarbeidet med Norsk Nettskole om tilpasset og tilrettelagt nettlæring

Vurdering: Funkis har gjennom 2020 vurdert samarbeidet med Norsk Nettskole, og vil i 2021 komme med en anbefaling til sentralstyret om hvordan dette samarbeidet skal videreføres.

- Lede arbeidet med utvikling av lokal Studielederguide

Vurdering: Studielederguide for fylkene er utarbeidet og overlevert. Arbeid er i gang med å utvikle dette verktøyet for nettbasert praksis.

- Levere felleskurs for lokalt lobby-arbeid til våre fylkesledd

Vurdering: Felles kurs for lokalt lobby-arbeid er utarbeidet på nett, prøvet ut i piloter og overlevert våre fylkesledd.

- Sikre at ny elektronisk søknadsportal blir mer brukervennlig, tilpasset utviklingen i tilskuddsordningen og i våre medlemmers kursaktivitet

Vurdering: Ny søknadsportal, FunkisKurs tas i bruk fra 2021. Den er vesentlig enklere og mer brukervennlig for arrangører som skal søke tilskudd, men krever opplæring og veiledning for saksbehandlere i systemet.

- Arbeide aktivt for at nettbaserte kurs blir tilskuddsberettiget.

Vurdering: Gjennom Korona-perioden er regelverket endret slik at Funkis og andre studieforbund kan støtte nettbaserte kurs. Denne ordningen skal gjennomgås for å vurdere om muligheten skal gjøres permanent.

Levende organisasjon

Studieforbundet Funkis skal:

- Styrke felles profilering i fylkesledd

Vurdering: I forbindelse med nye nettsider i Funkis har fylkesleddene fått fine, likeartede sider der informasjon om deres aktivitet legges ut av redaktør Elin Sollid. Det har vært liten

kursaktivitet og flere avlyste årsmøter i fylkesleddene, og slik har det vært liten mulighet til arbeid med felles bruk av logo og materiell.

- Skape felles forståelse for felles regler i alle deler av organisasjonen, og felles forståelse av sentral studieleders og egne fylkesledds ansvar

Vurdering: På fylkessamling i 2020 var dette tema, og det ble gjennomført forventningsavklaringer mellom fylkesledd og sentralledd, som i det store og hele stemmer med dagens praksis. Kontakten mellom administrasjon og fylkesplangruppe er intensivert fra høsten 2020, noe som forventes å gi gode rammer for samarbeid framover.

- Ta godt imot nye medlemsorganisasjoner

Vurdering: Studieforbundet Funkis fikk tre nye medlemsorganisasjoner i 2020. Alle tre er aktive og har hatt kontakt med administrasjonen både om tilskuddssøknader og generell kompetanse.

- Styrke kontakten med medlemsorganisasjonene lokalt gjennom Studielederguide

Vurdering: Studielederguide for fylkene er utarbeidet og overlevert. En tilpasning av verktøyet til bruk på nett er under arbeid.

- Motivere til kursaktivitet i fylkes/regionledd gjennom å gjøre felles kursmateriell tilgjengelig

Vurdering: Felles kursmateriell produseres og promoteres jevnlig. I 2020 er veileder for nettundervisning, veileder for lobbyarbeid i fylkene og en studielederguide utviklet. Likepersonkurset som ble utarbeidet for noen år siden er tilpasset Funksjonshemmedes Fellesorganisasjons lokallag som nettverktøy.

- Styrke kompetansen om tilrettelagt opplæring i medlemsorganisasjonene, og øke deres bevissthet om viktigheten av livslang læring

Vurdering: Det er et stort arbeid å veilede og følge opp søknader om tilretteleggingstilskudd fra alle medlemsorganisasjonene, men administrasjonen opplever at vår veiledning og regelverk har respekt og forståelse hos våre medlemmer.

- Støtte prosesser for sammenslåing av fylkesleddene i Studieforbundet Funkis

Vurdering: Det har vært vanskelig å arbeide med dette punktet i 2020 på grunn av smittevernregler og lav aktivitet generelt i de aktuelle fylkene.

- Føre aktive strategiske diskusjoner om endringer og utviklingsretninger i organisasjonen

Vurdering: Sentralstyret har utarbeidet styreinstruks som beskriver arbeidsfordeling mellom styre og administrasjon. Fylkessamlingen gjennomførte forventningsavklaring mellom fylkesledd og administrasjon. Arbeidet med organisasjonsutvikling pågår regelmessig både hos fylker og sentralledd. Strategi for de neste tre årene utarbeides i løpet av 2021.

- Styrke samarbeid mellom sentralledd og fylkesledd

Vurdering: Det har vært utfordrende å holde god kontakt med fylkesleddene i 2020. I hovedsak har vår kontakt vært knyttet til utsettelse av årsmøter, håndtering av utgifter for avlyste kurs og samlinger, samt kontakt med fylkesplangruppen.

Rapportering om formål definert i Voksenopplæringsloven

Studieforbundets virksomhet og de overordnede målene

- Å bidra til å vedlikeholde og styrke demokratiet og legge grunnlag for bærekraftig utvikling ved å engasjere og utvikle aktive medborgere
- Å gjøre det mulig for mennesker å påvirke egen livssituasjon
- Å bekjempe utstøting og bidra til inkludering
- Å bidra til motivasjon og tilgang til kunnskap og kompetanse for alle og slik møte behov i et samfunn og arbeidsliv i stadig endring
- Å styrke kulturelt mangfold og øke deltakelse i kulturlivet
- Å være en selvstendig arena for læring og et supplement til offentlige utdanningstilbud for voksne

Det er ikke gjort endringer i formål og innretning for Studieforbundet Funkis i 2020. Strategiplan for organisasjonen for årene 2019-21 ble vedtatt på årsmøtet 2019. Her poengteres det at 'Å sikre og utvikle kunnskap om tilrettelegging, og formidle den til våre organisasjoner og kursledere, er en stor oppgave i årene som kommer.' Funkis vil også: 'Bekjempe utstøting og bidra til inkludering.' Sammen med Voksenopplæringsforbundet og Frivillighet Norge, arbeides det systematisk med metoder for inkludering. Studieforbundet Funkis har – som representant for mennesker med nedsatt funksjonsevne - vært en pådriver i denne utviklingen, både blant våre egne organisasjoner og i øvrige læringsmiljøer både i Norge og internasjonalt.

Måloppnåelse og endringer

I 2020 fikk Funkis tre nye medlemsorganisasjoner, og når derved nye målgrupper.

Nye kurstilbud og samarbeidspartnere

Funkis har gjennomført utvikling av kursmateriell og studieplaner tilpasset godt smittevern både på nett og i fysiske møter. Vi har utviklet veiledningsmateriell og undervisningsmateriell for lokale studieledere. Vi har utviklet veileder for nettundervisning, og tilpasset vårt lobbykurs for undervisning på nett. Vi har innledet samarbeid med Fleksibel Undervisning Norge for å sikre gode nettverk og god kompetanseutvikling om nettkurs. Vi har også utviklet samarbeidsplattformer, undervisningsformer og beslutningsprosesser på nett, noe som har bidratt til gjennomføring av kurs og arrangementer i medlemsorganisasjoner og fylkesledd. Dette arbeidet har også styrket kunnskapen om verdien av nettundervisning, og under hvilke forhold den kan gi godt utbytte.

Nye arbeidsformer

Korona-epidemien har gitt oss muligheter til å utvikle nye arbeidsformer, både i nettundervisning og i fysiske kursforhold som gir godt smittevern. Vi har også utviklet nye arbeidsformer sammen med nye samarbeidspartnere og styrket samarbeidet med egne medlemsorganisasjoner, andre studieforbund og nettverk for fjernundervisning.

Tiltak for å gjøre målene kjent i organisasjonen

Korona-epidemien gav oss et nytt sett regler og en ny, krevende hverdag for kurs og opplæring. Det har vært jobbet godt med å gjøre det mulig å fortsette kompetanse-arbeidet og å fortsette å søke tilskudd til dette. Vi høster av erfaringene og er sterkere rustet til framtidige omstillinger og utfordringer.

Studieforbundet Funkis rapporterer årlig til Statistisk Sentralbyrå. Noen av våre aktiviteter er ikke målbare gjennom SSBs rapporteringsmal. Eksempler på dette er: Kvalitetsarbeid, utvikling av nye felleskurs, tilrettelegging og undervisning på nett.

Konklusjon

Året 2020 var året da store deler av det norske sivilsamfunnet måtte stenge ned, vi måtte avlyse og utsette aktiviteter. Oppnådde resultater viser imidlertid at Studieforbundet Funkis er en robust organisasjon med en administrasjon som møter endringer med god faglig kompetanse.

Utfordringen framover blir å sikre at overgang fra Kunnskaps- til Kulturdepartement ikke vil skade ordningen, men bidra til at Studieforbundet Funkis blir styrket og rustet til å møte nye krav fra medlemmer, samfunn og myndigheter. Samarbeidet med andre studieforbund og samarbeidspartnere har vært, og vil være viktig for å sikre vår framtid.

Mestring gir bedre livskvalitet. Sammen skal vi arbeide videre for å sikre rettfærdige regler og tilgjengelige tilskudd for å gi mennesker med funksjonsnedsettelse tilbud om tilrettelagte kurs og tilrettelagt opplæring.

Oslo 15. mars 2021

Sentralstyret for Studieforbundet Funkis:

Thor Einar Holmgard
Leder

Eva Høili
Nestleder

Svein B. Holmen
Styremedlem

Mille Plassgård Falstad
Styremedlem

Øystein Hvenekilde Fylling
Styremedlem

Elin Sollid
Styremedlem

Marianne Ween
Generalsekretær